



VOORSTEL AAN DE RAAD VAN DE GEMEENTE ROERMOND

Onderwerp: Ontwerpwijziging gemeenschappelijke regeling RUD Limburg-Noord en ontwerp-begrotingswijziging 2026

Zaaknummer: 132777-2025 en 139919-2025

Datum: 20 januari 2026

Inleiding

Het Dagelijks Bestuur van de RUD Limburg-Noord heeft de ontwerpwijziging van de gemeenschappelijke regeling RUD Limburg-Noord en de bijbehorende zienswijzennota op 11 december 2025 aan ons toegezonden met de vraag om deze voor zienswijzen aan de raad voor te leggen (bijlage 1 en 2).

Daarnaast heeft het Dagelijks Bestuur van de RUD Limburg-Noord op 25 november 2025 de eerste ontwerp-begrotingswijziging 2026 aan ons toegezonden met het verzoek om deze voor zienswijzen aan de raad voor te leggen (bijlage 6 en 7).

Om de gemeenteraad in de gelegenheid te stellen om haar zienswijze te geven over de belangrijkste gemeenschappelijke regelingen, is in de bestuurlijke driehoek afgesproken dat van elke verbonden partij een afzonderlijk voorstel wordt gemaakt bestaande uit:

- Raadsvoorstel
- Raadsbesluit
- Concept-zienswijze

Voorstel

Aan de raad wordt voorgesteld:

1. Het college stelt de raad voor het college van burgemeester en wethouders toestemming te verlenen om de gemeenschappelijke regeling Regionale Uitvoeringsdienst Limburg-Noord te wijzigen conform bijgevoegd concept wijzigingsbesluit;
2. Het college stelt de raad voor om kennis te nemen van de 1e wijziging van de ontwerp-begroting 2026 van de RUD Limburg-Noord en geen zienswijze in te dienen.

Argumenten

- 1.1 De wijziging van de gemeenschappelijke regeling is noodzakelijk om de robuuste Omgevingsdienst Noord- en Midden- Limburg vorm te kunnen geven.

De afgelopen maanden hebben de colleges van burgemeester en wethouders in Noord- en Midden-Limburg en het college van gedeputeerde staten aan de raden en staten verzocht een zienswijze ten aanzien van de wijziging van de gemeenschappelijke regeling RUD Limburg-Noord. Tegelijk is door het Dagelijks Bestuur van de RUD Limburg-Noord een zienswijze gevraagd ten aanzien van het daarmee samenhangende bedrijfsplan op hoofdlijnen.

In de raadsvergadering van 23 oktober 2025 heeft de raad kennis genomen van de ontwerpwijziging van de gemeenschappelijke regeling van de RUD Limburg-Noord en besloten geen zienswijzen in te dienen.

Vervolgens is een viertal zienswijzen ingediend door de raden van de gemeente Bergen, de gemeente Horst aan de Maas, de gemeente Venlo en Provinciale Staten van de provincie Limburg (bijlage 1). Deze zijn behandeld door een juridische werkgroep van de RUD Limburg-Noord, bestaande uit twee medewerkers van de RUD Limburg-Noord en medewerkers van de deelnemers.

De ter zienswijze voorgelegde stukken vinden hun oorsprong in het interbestuurlijk programma vergunningen, toezicht en handhaving (afgekort IBP-VTH). Daarin is een beschrijving opgesteld van wat noodzakelijk is om nu en in de toekomst op een goede wijze invulling te geven aan de taken die een omgevingsdienst heeft. In deze beschrijving is een aantal criteria opgenomen welke, als daaraan wordt voldaan, het mogelijk maken een zogeheten robuuste omgevingsdienst te vormen. Door het Rijk wordt voorgestaan dat alle omgevingsdiensten robuust zijn per 1 april 2026.

Binnen deze criteria is het niet mogelijk gebleken de bestaande netwerk-RUD robuust te maken. Daarvoor is het noodzakelijk een fysieke dienst in te stellen. De aan de orde zijnde tweede wijziging van de Gemeenschappelijke Regeling Regionale Uitvoeringsdienst Limburg Noord is een noodzakelijke stap om de inrichting en sturing van de Omgevingsdienst Midden en Noord-Limburg, zoals de RUD-LN na aangaan van de gewijzigde regeling gaat heten, te regelen. Tot deze noodzakelijke wijziging moet voor 1 april 2026 door de deelnemers worden besloten.

De ingebrachte zienswijzen hebben geleid tot een beperkt aantal wijzigingen aan de ontwerp-gemeenschappelijke regeling zoals die nu is voorgelegd (bijlage 2).

2.1 De 1^e ontwerpwijziging van de begroting geeft uitvoering aan het bedrijfsplan op hoofdlijnen om te komen tot een robuuste omgevingsdienst

Directe aanleiding voor de 1^e begrotingswijziging (bijlage 7) is de deadline van 1 april 2026 waarop alle omgevingsdiensten in Nederland dienen te voldoen aan de (landelijk vastgestelde) robuustheidscriteria.

Op 11 september jongstleden stelde het Algemeen Bestuur de Begroting 2026 van de RUD Limburg-Noord vast. Deze begroting was nog op de oude leest geschoeid en ging nog uit van het huidige organisatiemodel. Zoals is uiteengezet in het Bedrijfsplan is er vanaf 1 april 2026 sprake van een beduidend andere organisatievorm, namelijk de fysieke, robuuste omgevingsdienst. Dit leidt, logischerwijs, ook tot een ander kostenplaatje en deelnemersbijdragen.

De nieuwe begrotingsopzet voor 2026 kent als fundament de volgende onderdelen:

- 1e kwartaal: conform de vastgestelde Begroting 2026 van de RUD-LN
- 1e kwartaal: de implementatie van het vastgestelde Bedrijfsplan
- 2e t/m 4e kwartaal: nieuwe opzet conform robuustheidsbepalingen ODNML

De gewijzigde begroting bestaat uit drie componenten:

1. Q1 2026: voortzetting bestaande begroting RUD-LN

25% van de vastgestelde begroting 2026 wordt één op één overgenomen, dit komt neer op een totaal van €946.000 (zowel baten als lasten).

2. *Implementatiekosten bedrijfsplan*

De uitvoering van het bedrijfsplan leidt in 2026 tot € 1.285.000 aan kosten, waarvan:

€633.000 wordt gedekt door een onttrekking aan de bestemmingsreserve robuuste omgevingsdienst en €652.000 resteert als eenmalige deelnemersbijdrage.

3. *Q2–Q4 2026: robuuste begroting ODNML*

De robuuste organisatie draait vanaf 1 april 2026. De lasten en baten voor deze periode (75% van het jaar, op 80% van de formatie) bedragen in totaal € 14.205.506. Deze begroting is identiek aan het financiële beeld uit het bedrijfsplan en daarmee eerder bestuurlijk afgestemd.

Voor de gemeente Roermond betekent het een afname van de geschatte bijdrage in het bedrijfsplan op hoofdlijnen €1.137.040 naar een bijdrage in 2026 van €1.067.262 (afname van €69.778).

2.2 Concept-zienswijze

Gelet op het amendement 'Verbonden partijen' dat op 2 juni 2022 in de raad is aangenomen, is een concept-brief opgesteld waarin we aangeven geen zienswijze in te dienen.

Kanttekeningen en risico's

1.1 Inbreng van de provinciale taken

De provincie Limburg heeft een wettelijke verplichting om de taken in te brengen. De provincie heeft aangegeven te overwegen de taken, medewerkers en middelen in te brengen nadat de ODNML een adequaat uitvoeringsniveau heeft bereikt waarmee de provinciale taken op een verantwoord niveau kunnen worden uitgevoerd. De Provincie draagt wel financieel bij aan de ODNML op het gebied van de bedrijfsvoering.

1.2 Dienstverlening onder druk

Het vormen van een nieuwe organisatie zal gepaard gaan met uitdagingen. Een belangrijke uitdaging zal zijn voldoende gekwalificeerd personeel te vinden. Naast de huidige medewerkers die actief zijn in de regio bij de deelnemers, zal er extra personeel geworven moeten worden. Dat geldt voor de milieuspecialisten in de uitvoering, maar ook in bedrijfsvoeringsfuncties zal de organisatie opgebouwd moeten worden met nieuw te werven medewerkers. Er zal worden ingezet op het zoeken en opleiden van nieuwe medewerkers. Dit heeft tijd nodig en vraagt inzet van medewerkers. We realiseren ons dat dit bouwproces ook onze dienstverlening zowel kwantitatief als kwalitatief raakt. In het bedrijfsplan is nadrukkelijk aangegeven dat ODNML tot 2030 nodig heeft om de totale dienstverlening en organisatie op het gewenste niveau te brengen. Neemt niet weg dat men alles in het werk wil zetten om een minimale dienstverlening op peil te houden en hierover transparant te rapporteren naar haar deelnemers. Hierover vindt in het vormingsproces maar ook na het tot stand komen van de nieuwe organisatie structureel overleg met de partners plaats.

Op dit moment zien we geen aanleiding om een zienswijze in te dienen, maar gelet op de hiervoor aangegeven risico's, de uiteindelijke uitkomsten van zowel de impactanalyse Roermond als ook de uitwerking van het bedrijfsplan van de OD NML, zullen wij deze processen kritisch volgen.

Financiële gevolgen

De huidige bijdrage aan de RUD Limburg-Noord bedraagt in 2026 €232.518.

Naar aanleiding van het bedrijfsplan op hoofdlijnen werd voor Roermond in 2026 een bijdrage verwacht van €1.137.040. Op basis van de wijzigingen in de nu voorliggende ontwerpbegroting wordt dit incidenteel €98.918 plus structureel €968.344 waardoor de bijdrage in totaal €1.067.262 wordt.

Voor de gemeente Roermond betekent het een afname van de geschatte bijdrage in het bedrijfsplan op hoofdlijnen €1.137.040 naar een bijdrage in 2026 van €1.067.262 (afname van €69.778). Zoals aangeven in het raadsvoorstel bij het bedrijfsplan op hoofdlijnen (raadsvergadering 23 oktober 2025, agendapunt 1) kunnen deze lasten in 2026 binnen de bestaande begroting worden opgevangen, aangezien toepassing van het principe "mens volgt werk" leidt tot een structurele daling van de gemeentelijke loonkosten met circa €945.000. Het bestaande uitvoeringsniveau verschilt per gemeente, waardoor er voor sommige gemeenten een aanzienlijk grotere toename van de kosten is (zie bedrijfsplan op hoofdlijnen, bijlage 2).

In bijlage 7 is het overzicht opgenomen van de financiële wijzigingen inclusief een inschatting op langere termijn.

De kosten van het sociaal plan worden in de begroting van OD NML opgevangen, met uitzondering van de verlofrechten van werknemers. De kosten hiervan worden separaat in rekening gebracht bij de gemeente Roermond. De kosten worden opgevangen binnen de loonkostenbegroting van de gemeente Roermond.

Personele gevolgen

Er wordt in nauwe samenwerking met gemeentes, de ODNML, de ondernemingsraden en vakbonden gewerkt aan het functieboek, het sociaal plan en uiteindelijk het plaatsingsproces.

In de overgang naar de ODNML zal het voor de gemeente Roermond gaan om ongeveer 10 fte (8 medewerkers en 2 vacatures). Het uitgangspunt dat gehanteerd wordt is "Mens volgt werk".

Medewerkers worden actief betrokken bij lopende processen en geïnformeerd over relevante ontwikkelingen en vervolgstappen.

Participatie

De gemeenteraden van de 15 gemeenten, de leden van Provinciale Staten (PS) van de provincie Limburg en onze medezeggenschap is meegenomen in het proces en geïnformeerd via nieuwsbrieven en informele en formele bijeenkomsten waarbij er gelegenheid was om input te geven. De bottom-up procesaanpak heeft in het voortraject ook bij medewerkers gezorgd voor voldoende mogelijkheid tot eigen inbreng en het creëren van betrokkenheid.

Bijlagen

1. Zienswijzennota wijziging Gemeenschappelijke regeling RUD Limburg-Noord
2. Ontwerpwijziging Gemeenschappelijke regeling RUD Limburg-Noord
3. Raadsbesluit ontwerpwijziging GR en 1^e ontwerpwijziging begroting 2026
4. Concept-zienswijzebrief 1^e ontwerpwijziging begroting 2026
5. Aanbiedingsbrief en verzoek zienswijze ontwerp-begrotingswijziging 2026
6. Eerste begrotingswijziging ODNML 2026
7. Overzicht financiële wijzigingen

Met vriendelijke groet,

het college van burgemeester en wethouders,

de secretaris,



J. van Putten

de burgemeester,



Y.F.W. Hooglanders

Ter inzage: